

Innehåll

Promemorians huvudsakliga innehåll	5
Författningsförslag	6
Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)	6
1 Även tv och sökbar text-tv som sänds genom tråd ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättning	17
1.1 Bakgrund	17
1.2 Skälen för förslaget	19
2 Kortare annonsavbrott i direktsända sportevenemang m.m.	23
2.1 Bakgrund	23
2.2 Skälen för förslaget	25
2.2.1 Kortare annonsavbrott i direktsända sportevenemang	25
2.2.2 Kortare annonsavbrott i övriga fall.....	26
3 Överlåtelse av tillstånd att sända tv och sökbar text-tv när det gäller den som står under en annan EES-stats jurisdiktion	29

4	Innehållsvillkor för ljudradiosändningar som riktar sig till utlandet.....	31
5	Giltighetstid för tillstånd att sända ljudradio som beviljats av regeringen	33
6	Användningen av vissa begrepp i lagen m.m.....	35
6.1	Begreppet program ersätts med begreppet programtjänster	35
6.2	Användningen av vissa andra begrepp i lagen.....	37
6.3	Tillstånd att sända kommersiell radio kan inte överlåtas till stat, landsting eller kommun.....	37
7	Ikraftträdande och konsekvenser av förslagen	39
7.1	Ikraftträdande.....	39
7.2	Konsekvenser	39
7.2.1	Konsekvenser för staten	39
7.2.2	Konsekvenser för företagen	40
7.2.3	Övriga konsekvenser	40
8	Författningskommentar	43
	Förslaget till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).....	43

Promemorians huvudsakliga innehåll

Den nuvarande radio- och tv-lagen (2010:696) trädde i kraft den 1 augusti 2010. Den nya lagen innebar bland annat att Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (AV-direktivet) genomfördes i svensk lagstiftning. I samband med beredningen av den nya radio- och tv-lagen aktualiserades vissa frågor där det vid den tidpunkten saknades antingen lagstöd eller beredningsunderlag för att lämna förslag till ändringar. I denna promemoria lämnas förslag i dessa delar.

Ett av förslagen innebär att radio- och tv-lagens bestämmelser om att tv-sändningar i viss utsträckning ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättning ska gälla även för tv-sändningar i tråd, dvs. sändningar i kabel och ip-tv-sändningar. Förslag lämnas också om att det ska vara tillåtet med annonsavbrott som är kortare än en minut i direktsända sportevenemang. I övriga tv-sändningar ska detta vara tillåtet endast undantagsvis. De övriga förslag som lämnas i promemorian är i huvudsak av förtydligande eller språklig karaktär.

Det föreslås att lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2013.

Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs i fråga om radio- och tv-lagen (2010:696)

dels att 1 kap. 3 §, 4 kap. 7 och 9 §§, 5 kap. 12 §, 8 kap. 2 och 5 §§, 10 kap. 1 §, 11 kap. 1, 3 och 4 §§, 12 kap. 2 §, 13 kap. 28 §, 14 kap. 1 och 7 §§, 16 kap. 7 §, 18 kap. 1 och 2 §§ och 19 kap. 1 § samt att rubrikerna närmast före 11 kap., och 16 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 9 kap. 1 § ska lyda ”Skyldighet att vidaresända programtjänster”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Lagen tillämpas på tv-sändningar och beställ-tv som kan tas emot i någon stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat), om leverantören av medietjänsten

1. är etablerad i Sverige enligt definitionen i artikel 2.3 i AV-direktivet,
2. varken uppfyller kriteriet under 1 eller är etablerad i någon

annan EES-stat men använder sig av en satellitupplänk belägen i Sverige,

3. inte uppfyller något av kriterierna under 1 och 2 men använder sig av en satellitkapacitet som tillhör Sverige, eller

4. inte uppfyller något av kriterierna under 1, 2 och 3 men är etablerad i Sverige enligt artiklarna 49–54 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Oavsett vad som föreskrivs i första stycket gäller 2 kap. 3 §, 4 kap. 1–7 §§, 9 § 1–3, 6–9 och 16 samt 11–14 §§ och bestämmelserna i 16–20 kap. även den som står under en annan EES-stats jurisdiktion enligt AV-direktivet.

Trots vad som föreskrivs i första stycket gäller 2 kap. 3 §, 4 kap. 1–7 §§, 9 § 1–3, 6–9 och 16 samt 11–17 §§ och 16–20 kap. även den som står under en annan EES-stats jurisdiktion enligt AV-direktivet.

4 kap.

7 §

Ett tillstånd som ges av Myndigheten för radio och tv får innebära rätt för ett programföretag att endast vidaresända *program* som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av ett annat programföretag. I ett sådant tillstånd får myndigheten besluta att *bestämmelserna i 5–8 kap. inte ska tillämpas på sändningar med stöd av tillståndet.*

Ett tillstånd som ges av Myndigheten för radio och tv får innebära rätt för ett programföretag att endast vidaresända *programtjänster* som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av ett annat programföretag. I ett sådant tillstånd får myndigheten besluta att 5–8 kap. inte ska tillämpas på sändningar med stöd av tillståndet.

9 §

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv får förenas med villkor om skyldighet att

1. sända till hela landet eller till en viss del av landet,
2. sända under en viss minsta tid,
3. samtidigt sända ett visst minsta antal *program* i varje område,
3. samtidigt sända ett visst minsta antal *programtjänster* i varje område,
4. sända sökbar text-tv i viss omfattning,
5. sända program vars innehåll är särskilt anpassade för personer med funktionsnedsättning,
6. bereda utrymme för sändningar med stöd av tillstånd av regeringen,
7. använda en viss sändningsteknik,
8. samverka med andra tillståndshavare i tekniska frågor för att främja tillgänglighet och konkurrens,
9. använda vissa radiosändare,
10. ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning och tiden för sändning av programmen,
11. sända genmälen,
12. i sändningsverksamheten respektera den enskildes privatliv,
13. sända ett mångsidigt programutbud,
14. regionalt sända och producera program,
15. kostnadsfritt sända meddelanden som är av vikt för allmänheten, om en myndighet begär det,
16. utforma sändningarna på ett sådant sätt att dessa inte bara kan tas emot av en begränsad del av allmänheten i sändningsområdet, och
17. utarbeta en beredskapsplan för verksamheten under höjd beredskap och vid fredstida krissituationer samt lämna planen till regeringen och till den myndighet som regeringen bestämmer.

5 kap.

12 §

En leverantör av medietjänster som tillhandahåller tv-sändning, En leverantör av medietjänster som tillhandahåller tv-sändning,

beställ-tv eller sökbar text-tv på något annat sätt än genom tråd ska utforma tjänsten på ett sådant sätt att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom textning, tolkning, uppläst text eller liknande teknik. Det ska göras i den omfattning som beslutas av regeringen, om verksamheten finansieras med radio- och tv-avgift enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst, och av Myndigheten för radio och tv i övriga fall. Ett sådant beslut ska gälla för en viss tid.

beställ-tv eller sökbar text-tv på något annat sätt än genom tråd ska utforma tjänsten på ett sådant sätt att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom textning, tolkning, uppläst text eller liknande teknik. *Detta gäller även en leverantör av medietjänster som tillhandahåller tv-sändning eller sökbar text-tv genom tråd.* Det ska göras i den omfattning som beslutas av regeringen, om verksamheten finansieras med radio- och tv-avgift enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst, och av Myndigheten för radio och tv i övriga fall. Ett sådant beslut ska gälla för en viss tid.

Vid bestämmande av hur och i vilken omfattning tjänsten ska göras tillgänglig för personer med funktionsnedsättning ska leverantörens finansiella förutsättningar och den tekniska utvecklingen av tillgänglighetstjänster beaktas.

8 kap.

2 §

Den sammanlagda annonstiden i en tv-sändning får vid ett givet tillfälle inte understiga en minut sedan sändningstiden för annonssignaturen enligt 5 § har räknats bort.

Första stycket gäller inte tv-sändningar av direktsända sportevenemang.

Om det finns synnerliga skäl,

får annonstiden vid varje annonstillfälle understiga en minut sedan annonssignaturen enligt 5 § har räknats bort även i andra tv-sändningar än direktsända sportevenemang.

5 §

Före och efter varje annonsering i tv-sändningar och i beställ-tv ska det förekomma en särskild signatur som tydligt skiljer annonserna från det övriga innehållet. Signaturen ska bestå av både ljud och bild. I sökbar text-tv, försäljningsprogram och vid annonsering med delad skärm ska signaturen alltid vara synlig. Den behöver dock bara anges i bild.

Före och efter varje annonsering i tv-sändningar och i beställ-tv ska det förekomma en särskild signatur som tydligt skiljer annonserna från det övriga innehållet. Signaturen ska bestå av både ljud och bild. I sökbar text-tv, försäljningsprogram och vid annonsering med delad skärm ska signaturen alltid vara synlig. Den behöver dock bara anges i bild.

I fråga om tv-sändningar som regeringen lämnar tillstånd till får regeringen *medge* undantag från skyldigheten enligt första stycket och kravet på kortaste annonstid enligt 2 §. Sådant undantag får även *medges* av Myndigheten för radio och tv i fråga om sändningar *av program* som myndigheten lämnar tillstånd till.

I fråga om tv-sändningar som regeringen lämnar tillstånd till får regeringen *bevilja* undantag från skyldigheten enligt första stycket och kravet på kortaste annonstid enligt 2 §. Sådant undantag får även *beviljas* av Myndigheten för radio och tv i fråga om sändningar som myndigheten lämnar tillstånd till.

Bestämmelser om reklamidentifiering finns i 9 § marknadsföringslagen (2008:486).

10 kap.**1 §**

För att sända *ljudradioprogram* med användning av radiovågor krävs användning av radiovågor krävs tillstånd enligt denna lag om tillstånd enligt denna lag om

1. sändningen sker på frekvenser under 30 megahertz och som enligt för Sverige bindande internationella överenskommelser är avsedda för rundradiosändningar, eller

2. sändningen sker på frekvenserna 87,5–108 megahertz, 174–240 megahertz eller 470–790 megahertz.

Tillstånd att sända *andra ljudradioprogram* än närradio och kommersiell radio

Tillstånd att sända *annan ljudradio* än närradio och kommersiell radio

11 kap.**1 §**

Tillstånd att sända *ljudradioprogram* meddelas av regeringen om sändningsverksamheten finansieras med radio- och tv-avgiften enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst. Regeringen meddelar också tillstånd att sända ljudradio till utlandet.

Myndigheten för radio och tv får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio.

Myndigheten får besluta att

Tillstånd att sända *ljudradio* meddelas av regeringen om sändningsverksamheten finansieras med radio- och tv-avgiften enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst. Regeringen meddelar också tillstånd att sända ljudradio till utlandet. *Regeringen får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av tillståndet.*

Myndigheten för radio och tv får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller

14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av *ett sådant* tillstånd.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen ge tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio.

kommersiell radio. Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av *tillståndet*.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen ge tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio.

3§

Ett tillstånd att sända andra ljudradioprogram än närradio och kommersiell radio får förenas med villkor som anges i 4 kap. 8, 10 och 11 §§.

Ett tillstånd får dessutom förenas med villkor om skyldighet att

1. sända till hela landet eller till en viss del av landet,
2. sända under en viss minsta tid,
3. samtidigt sända ett visst minsta antal *program* i varje område,
3. samtidigt sända ett visst minsta antal *programtjänster* i varje område,
4. bereda utrymme för sändningar som är särskilt anpassade för synskadade enligt 10 kap. 2 § och utforma sändningarna på ett sådant sätt att dessa blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning,

15. kostnadsfritt sända meddelanden som är av vikt för allmänheten, om en myndighet begär det,

16. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de inte bara kan tas emot av en begränsad del av allmänheten i sändningsområdet, och

17. utarbeta en beredskapsplan för verksamheten under höjd beredskap och vid fredstida krissituationer samt lämna planen till regeringen och till den myndighet som regeringen bestämmer.

4 §

Ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradioprogram ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som har beviljats för en tid av minst fyra år förlängs på oförändrade villkor med ytterligare fyra år, om tillståndshavaren önskar det och regeringen inte senast två år före tillståndstidens utgång har meddelat att tillståndet inte kommer att förlängas eller att regeringen önskar förändra villkoren.

Ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradio ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

12 kap.

2 §

Om sammanslutning som kan få tillstånd enligt 4 § så önskar och det är tekniskt möjligt, ska det finnas en möjlighet att sända närradioprogram i en kommun.

Om det finns särskilda skäl, får det samtidigt sändas mer än ett närradioprogram i kommunen.

Om en sammanslutning som kan få tillstånd enligt 4 § så önskar och det är tekniskt möjligt, ska det finnas en möjlighet att sända närradio i en kommun.

13 kap.

28 §

Ett tillstånd att sända digital kommersiell radio får överlåtas om Myndigheten för radio och tv medger det. Sådant medgivande får bara lämnas

Ett tillstånd att sända digital kommersiell radio får överlåtas om Myndigheten för radio och tv medger det. *Ett* sådant medgivande får bara lämnas

- om
1. förvärvaren uppfyller förutsättningarna i 23 § första stycket,
 2. överlåtelsen inte för med sig att ägarkoncentrationen bland dem som har tillstånd att sända digital kommersiell radio ökar i mer än begränsad omfattning, och
 3. överlåtelsen inte medför en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster.
- En överlåtelse som inte medges är utan verkan.

14 kap.

1 §

Den som sänder *ljudradioprogram* med tillstånd av regeringen ska se till att programverksamheten som helhet präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.

Den som sänder *ljudradio* med tillstånd av regeringen ska se till att programverksamheten som helhet präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.

7 §

Den som sänder *ljudradioprogram* enligt denna lag ska använda en sådan beteckning för sina sändningar som har godkänts av Myndigheten för radio och tv. Beteckningen ska anges minst en gång varje sändningstimme eller, om detta inte är möjligt, mellan programmen.

Den som sänder *ljudradio* enligt denna lag ska använda en sådan beteckning för sina sändningar som har godkänts av Myndigheten för radio och tv. Beteckningen ska anges minst en gång varje sändningstimme eller, om detta inte är möjligt, mellan programmen.

16 kap.

Upplysningsskyldighet för den som sänder tv-program över satellit *Upplysningsskyldighet för den som sänder tv över satellit*

7 §

På begäran av Myndigheten för radio och tv ska den som sänder *tv-program* över satellit lämna upplysningar om vem som äger företaget och hur verksamheten finansieras.

På begäran av Myndigheten för radio och tv ska den som sänder *tv* över satellit lämna upplysningar om vem som äger företaget och hur verksamheten finansieras.

18 kap.

1 §

Ett tillstånd att sända tv, sökbar text-tv eller *ljudradioprogram* ska återkallas på begäran av tillståndshavaren. Ett tillstånd får också återkallas enligt 2–5 och 7 §§ eller ändras enligt 2 och 7 §§.

Ett tillstånd att sända tv, sökbar text-tv eller *ljudradio* ska återkallas på begäran av tillståndshavaren. Ett tillstånd får också återkallas enligt 2–5 och 7 §§ eller ändras enligt 2 och 7 §§.

2 §

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som lämnats av regeringen att sända *ljudradioprogram* får återkallas om

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som lämnats av regeringen att sända *ljudradio* får återkallas om

1. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 5 kap. 1, 2, 4–6 och 12 §§, 6 kap., 7 kap., 8 kap. 1–14 §§, 14 kap. 1–3 §§ eller 15 kap., eller

2. ett villkor som förenats med tillståndet med stöd av 4 kap.

8–11 §§ eller 11 kap. 3 § har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som getts av regeringen att sända *ljudradioprogram* får ändras till att avse annat sändningsutrymme, om

1. förändringar inom radiotekniken eller ändringar i radioanvändningen på grund av internationella överenskommelser som Sverige har anslutit sig till eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt medför att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle kunna medges, eller

2. det är nödvändigt för att ge utrymme för ytterligare sändningar.

19 kap.

1 §

Mål om återkallelse av tillstånd på grund av överträdelse av villkor som meddelats med stöd av 4 kap. 8 §, 9 § 10–12, 11 kap. 3 § första stycket eller andra stycket 9–12 och om överträdelse av 5 kap. 1, 2 och 4 §§ eller 14 kap. 1 § ska på talan av Justitiekanslern prövas av allmän domstol.

I övriga fall prövas ärenden om återkallelse av tillstånd av Myndigheten för radio och tv.

Ärenden om ändring av tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller tillstånd som meddelats av regeringen att sända *ljudradioprogram* prövas av den som meddelat tillståndet. Ärenden om ändring av tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller tillstånd som meddelats av regeringen att sända *ljudradio* prövas av den som meddelat tillståndet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

1 Även tv och sökbar text-tv som sänds genom tråd ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättning

Förslag: Radio- och tv-lagens bestämmelse om krav på att tv-sändningar och sökbar text-tv ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättning ska gälla även för trådsändningar.

1.1 Bakgrund

Enligt 5 kap. 12 § radio- och tv-lagen (2010:696) ska en leverantör av medietjänster som tillhandahåller tv-sändning, beställ-tv eller sökbar text-tv på något annat sätt än genom tråd utforma tjänsten på ett sådant sätt att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom textning, tolkning, uppläst text eller liknande teknik. Det ska göras i den omfattning som beslutas av regeringen om verksamheten finansieras med radio- och tv-avgift enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst och av Myndigheten för radio och tv i övriga fall. Ett sådant beslut ska gälla för en viss tid. Vid bestämmande av hur och i vilken omfattning tjänsten ska göras tillgänglig för personer med funktionsnedsättning ska leverantörens finansiella förutsättningar och den tekniska utvecklingen av tillgänglighetstjänster beaktas.

Som anges i propositionen En ny radio- och tv-lag (prop. 2009/10:115 s. 130 ff.) medför den nya lagen höjda krav på leverantörer av medietjänster när det gäller tillgänglighetsförändring av program för personer med funktionsnedsättning. Som skäl för att höja kraven anförde regeringen att det var viktigt att personer med funktionsnedsättning gavs största möjliga tillgång till program som sänds i tv eller sökbar text-tv eller tillhandahålls i form av beställ-tv (prop. 2009/10:115 s. 132 f.). Därtill kom att övergången från analog till digital utsändningsteknik innebar ökade möjligheter att göra program tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Sedan tidigare är sändningstillstånden för Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB förenade med villkor om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Efter att den nya radio- och tv-lagen trädde i kraft den 1 augusti 2010 har Myndigheten för radio och tv i juni 2011 beslutat att programföretag som sänder tv via marknät och satellit under tiden den 1 juli 2011 till den 30 juni 2016 får en generell skyldighet att främja tillgängligheten av tv-sändningar för personer med funktionsnedsättning genom textning, tolkning och uppläst text. För TV4 AB (TV4) gäller enligt beslutet särskilda, under perioden gradvis ökade krav på att tillgängliggöra ljud och bild för personer med funktionsnedsättning i programtjänsterna TV4, TV4 Plus (numera Sjuan), TV4 Fakta och TV4 Sport. Myndigheten har i sitt beslut tagit hänsyn bl.a. till de olika programföretagens finansiella förutsättningar. Nuvarande bestämmelser i radio- och tv-lagen om krav på tillgänglighet gäller med undantag för sändningar genom tråd, såsom sändningar via kabel-tv och ip-tv.

Vilka föreskrifter som får meddelas i lag när det gäller trådsändningar anges i 3 kap. 1 § yttrandefrihetsgrundlagen. Regeringen konstaterade i propositionen En ny radio- och tv-lag (prop. 2009/10:115 s. 133) att yttrandefrihetsgrundlagen enligt sin dåvarande utformning inte medgav att det ställdes krav på leverantörer av medietjänster om ökad tillgänglighet av

programtjänster för personer med funktionsnedsättning när sändningarna skedde genom tråd (sändningar genom kabel och i ip-tv) (prop. 2009/10:115 s. 133). Samtidigt hänvisade regeringen till ett förslag i propositionen Grundlagsskydd för digital bio och andra yttrandefrihetsrättsliga frågor (prop. 2009/10:81 s. 33 ff.) som innebar att trådsändningar skulle kunna omfattas av kraven på tillgänglighet. Ändringen av yttrandefrihetsgrundlagen i enlighet med propositionen kunde emellertid träda i kraft först den 1 januari 2011, alltså efter den nya radio- och tv-lagens ikraftträdande. Regeringen meddelade därför att den skulle återkomma till frågan om kravet på tillgängliggörande ska gälla även för program i trådsändningar (prop. 2009/10:115 s. 133).

1.2 Skälen för förslaget

I propositionen Grundlagsskydd för digital bio och andra yttrandefrihetsrättsliga frågor (prop. 2009/10:81 s. 35) konstaterade regeringen att etableringsfriheten är en av de grundläggande tryck- och yttrandefrihetsrättsliga principerna, och att det måste föreligga starka skäl för att göra inskränkningar i den. Regeringen noterade vidare att en reglering som utökar programföretagens skyldighet att göra de tv-program de distribuerar tillgängliga för personer med funktionsnedsättning syftar till att öka möjligheterna för dessa personer att bli delaktiga i samhällslivet. När det gäller etersändningar har det, enligt propositionen, ansetts yttrandefrihetsrättsligt acceptabelt att ålägga public service-bolagen och TV4 en skyldighet i tillståndsvillkoren att göra programmen tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Det finns, framhöll regeringen, ett värde i att eter- och trådsändningar i detta avseende behandlas lika, och ändamålet är så angeläget att det finns tillräckliga skäl att inskränka

etableringsfriheten för trådsändningar i syfte att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Riksdagen har beslutat om ändring av yttrandefrihetsgrundlagen i nu aktuellt avseende (prop. 2009/10:81, bet. 2009/10:KU18, rskr. 2009/10:303, bet. 2010/11:KU3, rskr. 2010/11:26). Sedan den 1 januari 2011 medger alltså 3 kap. 1 § yttrandefrihetsgrundlagen att det i lag meddelas föreskrifter i fråga om skyldighet för den som genom tråd sänder program i television att utforma sändningarna på ett sådant sätt att programmen genom textning, tolkning, uppläst text eller liknande teknik blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Mot bakgrund av vad som uttalas i propositionen Grundlagsskydd för digital bio och andra yttrandefrihetsrättsliga frågor (prop. 2009/10:81 s. 35) och hur lagtexten utformats görs bedömningen i denna promemoria att den nya lydelsen av 3 kap. 1 § yttrandefrihetsgrundlagen bara gäller *tv-sändningar* genom tråd. Eftersom beställ-tv inte omfattas av begreppet tv-sändning innebär bedömningen att det inte finns förutsättningar för att ställa krav på att också beställ-tv, som tillhandahålls genom tråd, ska göras tillgänglig för funktionshindrade på ovan angivna sätt. I detta sammanhang kan emellertid nämnas att när program i tv-sändningar på vilka det redan i dag kan ställas krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, dvs. tv-sändningar som sänds genom etern, görs tillgängliga i beställ-tv, tillgängliggör tv-bolagen i de flesta fall utan någon formell skyldighet, även den tillgänglighetstjänst som varit kopplad till tv-sändningen.

Det är, som anförts ovan, angeläget att öka tillgängligheten till tv-sändningar för personer med funktionsnedsättning. Som regeringen har framhållit finns det också ett värde i att etersändningar och trådsändningar behandlas lika när det gäller vilka krav som kan ställas på programföretagen.

Mot denna bakgrund föreslås att bestämmelsen om att bara tv-sändningar som sänds på annat sätt än genom tråd efter särskilda beslut ska göras tillgängliga för personer med

funktionsnedsättning ändras så att även tv-sändningar genom tråd träffas av kravet på tillgänglighet. Detta innebär att en leverantör av medietjänster som sänder tv och sökbar text-tv genom tråd i den utsträckning som beslutas av regeringen eller av Myndigheten för radio och tv ska utforma tjänsten på ett sådant sätt att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom textning, tolkning, uppläst text eller liknande teknik, oavsett om tjänsten tillhandahålls genom tråd eller på annat sätt. Vid beslut om hur och i vilken omfattning tjänsten ska göras tillgänglig ska, på samma sätt som gäller för dem som i dag omfattas av bestämmelsen, leverantörens finansiella förutsättningar och den tekniska utvecklingen av tillgänglighetstjänster beaktas (jfr 5 kap. 12 § andra stycket radio- och tv-lagen).

2 Kortare annonsavbrott i direktsända sportevenemang m.m.

Förslag: Annonsavbrott som är kortare än en minut bör vara tillåtet i direktsändningar i tv av sportevenemang. I andra tv-sändningar ska det vara tillåtet endast om det föreligger synnerliga skäl.

2.1 Bakgrund

Enligt 8 kap. 5 § radio- och tv-lagen (2010:696) ska det före och efter varje annonsering i tv-sändningar och i beställ-tv förekomma en särskild signatur som tydligt skiljer annonserna från det övriga innehållet. Signaturen ska bestå av både ljud och bild. Enligt 8 kap. 2 § får den sammanlagda annonstiden i en tv-sändning vid ett givet tillfälle inte understiga en minut sedan sändningstiden för annonssignaturen enligt 5 § räknats bort. Bestämmelserna är desamma som i tidigare lagstiftning.

När bestämmelserna om minsta annonstid infördes den 1 juli 1991 i radiolagen (1966:755) framhöll departementschefen principen om reklamidentifiering som ett motiv (prop. 1990/91:149 s. 101 f.). Ett annat skäl som anfördes var att det ansågs önskvärt att antalet annonsavbrott kunde begränsas, eftersom varje avbrott ansågs vara ett störande inslag för tittarna. I betänkandet En ny radio- och TV-lag (SOU 2008:116 s. 282)

anförde AV-utredningen att bestämmelserna om minsta annonstid var motiverade av att det kan vara svårt för en tittare att uppfatta en enda kort annons som tv-reklam, även om den omges av särskilda reklamsignaturer.

I artikel 19.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (AV-direktivet) anges att tv-reklam och s.k. teleshopping (försäljningsprogram) ska vara lätta att känna igen som sådana och kunna skiljas från det redaktionella innehållet. Utan att det påverkar tillämpningen av nya annonstekniker ska tv-reklam och teleshopping hållas klart åtskilda från andra delar av programmet med optiska och/eller akustiska och/eller rumsliga medel. I direktivets artikel 19.2 anges att enstaka reklamslag och teleshoppinginslag ska förekomma endast undantagsvis, utom vid sändningar av sportevenemang.

AV-direktivet medger alltså att det i nationell lagstiftning regelmässigt tillåts kortare annonsavbrott vid sändningar av sportevenemang, under förutsättning att reklamslaget tydligt skiljs ut från det övriga innehållet. I Tv-direktivet, som ändrats genom AV-direktivet, fanns enbart den generella bestämmelsen att enstaka reklam- och teleshoppinginslag fick förekomma endast undantagsvis.

I AV-utredningens betänkande (SOU 2008:116 s. 282) berördes inte den möjlighet att tillåta enstaka reklam- och teleshoppinginslag vid sändningar av sportevenemang som har införts i AV-direktivet. AV-utredningen bedömde att det inte krävdes någon ändring av de svenska bestämmelserna om minsta annonstid för att genomföra direktivet och att de därför kunde behållas oförändrade.

I anslutning till remitteringen av AV-utredningens betänkande framkom synpunkter som talade mot utredningens bedömning när det gällde bestämmelserna om minsta annonstid (Ku2008/2231/MFI). Det framfördes att AV-direktivet anger att enstaka reklamslag och teleshoppinginslag, s.k. miniinslag, får

förekomma vid sändningar av sportevenemang, utan begränsningen att det får ske endast undantagsvis. Vidare framfördes att om den svenska radio- och tv-lagen inte tillåter sändningar av miniinslag innebär det en omfattande inskränkning i rätten att sända reklam i förhållande till bland annat konkurrerande tv-företag som sänder till Sverige från utlandet. Detta ansågs snedvrída konkurrensen och enstaka reklam- och teleshoppinginslag kortare än en minut borde därför få förekomma vid sändningar av sportevenemang och undantagsvis vid andra sändningar.

2.2 Skälen för förslaget

2.2.1 Kortare annonsavbrott i direktsända sportevenemang

De förändringar av radio- och tv-lagens annonsregler för tv som tidigare gjorts har inneburit att de svenska reglerna har närmat sig AV-direktivets regler, bl.a. på så sätt att den högsta tillåtna annonstiden har ökat. Ett skäl som har angetts i samband med förändringarna är att det är angeläget att konkurrensförutsättningarna för programföretagen utjämnas. Vidare har angetts att det inte är försvarligt att behålla en ordning som missgynnar tv-företag som är etablerade i Sverige (prop. 2007/08:4 s. 12 ff. och prop. 2009/10:115 s. 168).

AV-direktivets reglering (artikel 19.1–2), som genomförts genom 8 kap. 2 § radio- och tv-lagen, utgår från att kravet på att reklaminslag ska vara lätta att känna igen och lätta att skilja från det redaktionella innehållet inte hindrar att man tillåter kortare annonsavbrott vid sändningar av sportevenemang.

I denna promemoria delas bedömningen att när det gäller sportsändningar bör tittarna utan svårighet kunna förstå att det handlar om ett reklaminslag, även om det är kortare än en minut, om det omges av en annonssignatur som består av ljud och bild.

Bedömningen är vidare att det är angeläget att regleringen av kortare annonsavbrott inte missgynnar svenska reklamfinansierade tv-företag jämfört med konkurrenter som sänder till Sverige från utlandet.

När bestämmelserna om minsta annonstid först infördes motiverades de bl.a. av att det var önskvärt att antalet annonsavbrott kunde begränsas, eftersom varje avbrott ansågs störande för tittarna. Mot detta måste dock vägas de olägenheter som regleringen medför. Vid direktsändningar av sportevenemang med få pauser, exempelvis fotbolls- eller ishockeymatcher, finns det begränsade möjligheter att sända reklam utan att tittaren går miste om väsentliga inslag i sändningen. Med nuvarande reglering finns en tendens att så mycket reklam visas i det fåtaliga pauserna att det finns lite tid över för expertkommentarer, spelarintervjuer och liknande inslag som kan vara av intresse för tittarna. Om kortare annonsavbrott än en minut tillåts vid direktsändningar av sportevenemang får programföretag möjlighet att placera annonser t.ex. när det sker kortare spelavbrott i matcher. På så vis kan tv-bolagen på ett bättre sätt än i dag anpassa annonsplaceringarna efter dynamiken i sportsändningen. Detta bör vara till fördel även för tittarna. Annonsavbrotten ska fortsatt vara tydligt avskilda.

Den samlade bedömningen är därför att det bör vara tillåtet med annonsavbrott som är kortare än en minut vid direktsändningar av sportevenemang.

2.2.2 Kortare annonsavbrott i övriga fall

När det gäller frågan om enstaka reklaminslag och teleshoppinginslag kortare än en minut bör få förekomma även i andra tv-sändningar än direktsända sportsändningar kan följande anföras.

AV-direktivet ger i grunden uttryck för ett restriktivt synsätt när det gäller sändningar av enstaka reklaminslag och teleshoppinginslag. Huvudregeln bör, enligt bedömningen i

denna promemoria, även fortsättningsvis vara att kortare annonsavbrott inte ska vara tillåtet i andra sändningar än vid direktsändningar av sportevenemang. Det kan dock finnas skäl att i svensk lag, i enlighet med AV-direktivet, ge möjlighet till undantag från regeln även i andra fall där det finns starka skäl till det.

Även i Tv-direktivet, som föregick AV-direktivet, fanns en möjlighet att undantagsvis tillåta enstaka reklam- och köp-tv-inslag (artikel 10.2). Som framgår av EU-kommissionens tolkningsmeddelande om vissa aspekter på bestämmelserna om tv-reklam i Tv-direktivet (2004/C 102/02), punkt 20, har möjligheten i direktivet att undantagsvis tillåta enstaka reklam- och köp-tv-inslag rört dels sportsändningar där den tid som är tillgänglig för reklam eller köp-tv är mycket kort, t.ex. mellan ronderna i en boxningsmatch, dels situationer där programföretaget inte har tillräckligt med beställningar från reklamköpare för att flera reklaminslag ska kunna visas i ett block.

Som påpekats ovan har regeringen tidigare framhållit vikten av att konkurrensförutsättningarna för programföretagen utjämnas. Att även i andra tv-sändningar än direktsändningar av sportevenemang undantagsvis tillåta kortare annonsavbrott än en minut skulle innebära att den svenska regleringen är i linje med AV-direktivets regler och ett ytterligare steg i riktning mot jämnare konkurrensförutsättningar för programföretagen.

I de flesta andra fall än vid direktsändningar av sportevenemang torde programföretagens behov av att kunna sända kortare annonsavbrott än en minut vara ytterst begränsat. Det bör i regel finnas möjlighet att planera dessa sändningar så att det ges utrymme för längre och därmed färre annonsavbrott. Det kan dock inte uteslutas att det kan finnas vissa fall där det finns ett behov av att kunna göra kortare annonsavbrott än en minut i sändningen. Exempel på sådana sändningar kan vara direktrapportering från en valvaka eller någon annan stor pågående händelse av samhällligt intresse, där ett annonsavbrott

på minst en minut skulle kunna göra att tittarna missar information av avgörande betydelse.

Den samlade bedömningen är därför att det undantagsvis även i andra fall än vid direktsändningar av sportevenemang bör vara tillåtet med annonsavbrott som är kortare än en minut. Detta bör uttryckas i lagtexten genom att det krävs synnerliga skäl för att kortare annonsavbrott än en minut ska få ske i dessa fall.

Granskningsnämnden för radio och tv har, enligt 16 kap. 2 § radio- och tv-lagen, till uppgift att genom granskning i efterhand övervaka om program som har sänts i tv eller ljudradio eller tillhandahållits i beställ-tv står i överensstämmelse med radio- och tv-lagen och de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsterna. Det kommer att vara granskningsnämndens uppgift att granska efterlevnaden av radio- och tv-lagen även när det gäller reglerna om kortare annonsavbrott än en minut.

3 Överlåtelse av tillstånd att sända tv och sökbar text-tv när det gäller den som står under en annan EES-stats jurisdiktion

Förslag: Radio- och tv-lagens bestämmelser om överlåtelse av tillstånd att sända tv och sökbar text-tv samt bestämmelser om avgifter för den som ansöker om sådant tillstånd eller om medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd, ska gälla även för den som står under annan EES-stats jurisdiktion.

Skälen för förslaget: I 1 kap. 3 § första stycket radio- och tv-lagen (2010:696) anges vilka tv-sändningar och beställ-tv som lagen i sin helhet tillämpas på. Av bestämmelsen framgår att lagen tillämpas på tv-sändningar och beställ-tv som kan tas emot i någon stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat), om leverantören av medietjänsten

1. är etablerad i Sverige enligt definitionen i artikel 2.3 i AV-direktivet,
2. varken uppfyller kriteriet under 1 eller är etablerad i någon annan EES-stat men använder sig av en satellitupplänk belägen i Sverige,
3. inte uppfyller något av kriterierna under 1 och 2 men använder sig av en satellitkapacitet som tillhör Sverige, eller

4. inte uppfyller något av kriterierna under 1, 2 och 3 men är etablerad i Sverige enligt artiklarna 49-54 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

I 1 kap. 3 § andra stycket anges vilka bestämmelser i lagen som gäller även den som står under en annan EES-stats jurisdiktion enligt AV-direktivet. Det är, oavsett vad som föreskrivs i första stycket, 2 kap. 3 § om upprättande av register, 4 kap. 1–7 §§, 9 § 1–3, 6–9 och 16 samt 11–14 §§ om tillstånd och vissa tillståndsvillkor, och bestämmelserna i 16–20 kap. om granskning och tillsyn, straff, särskild avgift och vite, återkallelse av tillstånd, handläggning av mål och överklagande. Enligt bestämmelsen kan alltså den som står under en annan EES-stats jurisdiktion enligt AV-direktivet ansöka om tillstånd att sända tv och sökbar text-tv i Sverige. Motsvarande bestämmelse fanns i 1 kap. 2 § tredje stycket i tidigare gamla radio- och TV-lagen (1996:844).

Genom den nya radio- och tv-lagen infördes bestämmelser om möjlighet till överlåtelse av tillstånd att sända tv och sökbar text-tv, i 4 kap. 15–16 §§ (se prop. 2009/10:115 s. 214 ff.). Av förbiseende gjordes ingen hänvisning till dessa nya bestämmelser i 1 kap. 3 § andra stycket, vilket innebär att bestämmelserna inte har kommit att omfatta den som står under en annan EES-stats jurisdiktion enligt AV-direktivet. Avsaknaden av hänvisning var oavsiktlig och det är inte heller rimligt att den som lyder under annan EES-stats jurisdiktion och som innehar sändningstillstånd i Sverige skulle sakna möjlighet att ansöka om överlåtelse av ett sådant tillstånd.

Det föreslås därför att bestämmelsen i 1 kap. 3 § andra stycket förtydligas så att den som står under annan EES-stats jurisdiktion enligt AV-direktivet ska omfattas av bestämmelserna i 4 kap. 15–17 §§.

4 Innehållsvillkor för ljudradiosändningar som riktar sig till utlandet

Förslag: När regeringen meddelar tillstånd att sända ljudradio till utlandet ska den ha möjlighet att besluta att radio- och tv-lagens bestämmelser om innehåll och reklam i ljudradiosändningar inte ska tillämpas.

Skälen för förslaget : Med stöd av 2 kap. 2 § andra stycket i den tidigare radio- och TV-lagen (1996:844) meddelade regeringen bland annat tillstånd att sända ljudradio till utlandet. I 3 kap. 5 § radio- och TV-lagen i dess lydelse före de ändringar som gjordes 2007 (se prop. 2007/08:8) föreskrevs att tillstånd som meddelades av regeringen kunde innebära rätt att endast vidareända program som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av någon annan. I ett sådant tillstånd kunde regeringen meddela dispens från lagens innehållsbestämmelser och reklamregler (6 och 7 kap.). I författningskommentaren till bestämmelsen (prop. 1995/96:160 s. 166) anfördes att bestämmelsen bl.a. omfattar sändningar som utländska företag bedriver i Sverige men som riktas till hemlandet.

Genom ändring av radio- och TV-lagen den 1 februari 2008 överfördes en stor del av tillståndsgivningen från regeringen till dåvarande Radio- och TV-verket, som även fick uppgiften att meddela tillstånd att endast vidareända program som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av någon annan, och att ge

dispens från lagens innehålls- och reklamregler. Efter ändringen var det dock alltså regeringens uppgift att meddela tillstånd att sända ljudradio bland annat till utlandet (2 kap. 2 § andra stycket). Motsvarande bestämmelse finns numera i 11 kap. 1 § första stycket radio- och tv-lagen (2010:696).

Av förbiseende har inte, så som tidigare var fallet, angetts någon möjlighet för regeringen att ge dispens från innehålls- och reklamreglerna. Det har aldrig varit avsikten – och det är inte heller rimligt – att svenska innehålls- och reklamregler ska gälla vidareända utländska ljudradioprogram som endast riktar sig till utlandet. Radio- och tv-lagen bör därför ändras så att det i 11kap. 1 § första stycket anges att regeringen får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av ett tillstånd att sända ljudradio till utlandet.

5 Giltighetstid för tillstånd att sända ljudradio som beviljats av regeringen

Förslag: Radio- och tv-lagens bestämmelse att ett tillstånd att sända ljudradio som beviljats av regeringen för en tid av minst fyra år under vissa förutsättningar förlängs på oförändrade villkor med ytterligare fyra år slopas.

Skälen för förslaget: Enligt 11 kap. 1 § radio- och tv-lagen (2010:696) meddelas tillstånd att sända ljudradio av regeringen om sändningsverksamheten finansieras med radio- och tv-avgiften enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst. Regeringen meddelar också tillstånd att sända ljudradio till utlandet. Enligt 11 kap. 4 § radio- och tv-lagen ska ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradio gälla för en viss tid. Ett tillstånd som har beviljats för en tid av minst fyra år förlängs på oförändrade villkor med ytterligare fyra år, om tillståndshavaren önskar det och regeringen inte senast två år före tillståndstidens utgång har meddelat att tillståndet inte kommer att förlängas eller att regeringen önskar förändra villkoren.

I den tidigare radio- och TV-lagen (1996:844) fanns motsvarande bestämmelse om förlängning när det gällde tillstånd att sända tv. Denna bestämmelse avskaffades 2008 i samband med att bestämmelserna om tillståndsgivningen förändrades (prop. 2007/08:8 s. 41 f.). Regeringen anförde som skäl för

denna lagändring att tillståndstidens längd hör till de frågor som regelmässigt behandlas av riksdagen inför varje ny tillståndperiod för radio och tv i allmänhetens tjänst. Regeringen ansåg mot denna bakgrund att det inte fanns anledning att i radio- och TV-lagen lägga fast hur långa tillståndperioder som skulle gälla för sådana sändningar. Enligt radio- och tv-lagen gäller emellertid bestämmelsen endast tillstånd som meddelats av regeringen att sända tv. Av förbiseende har motsvarande ändring inte gjorts beträffande giltighetstiden för ljudradiotillstånd som beviljats av regeringen.

De skäl som regeringen angav för att avskaffa den tidigare bestämmelsen gäller fortfarande och bör följaktligen också gälla de tillstånd att sända ljudradio som regeringen beslutar. Därför föreslås i denna promemoria att bestämmelsen i 11 kap. 4 § radio- och tv-lagen, om förlängning av tillstånd att sända ljudradio under vissa förutsättningar, slopas. Kvar blir enbart bestämmelsen att tillstånd som har beviljats av regeringen att sända ljudradio ska gälla för viss tid som bestäms av regeringen.

6 Användningen av vissa begrepp i lagen, m.m.

Förslag: Vissa begrepp i lagen ersätts utan att den materiella innebörden ändras.

6.1 Begreppet program ersätts med begreppet programtjänster

I den s.k. villkorskatalogen i 4 kap. 9 § radio- och tv-lagen (2010:696) anges de villkor som ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv får förenas med. Enligt punkten 3 i villkorskatalogen får ett tillstånd förenas med villkor om skyldighet att samtidigt sända ett visst minsta antal program i varje område. En likalydande bestämmelse när det gäller tillstånd att sända andra ljudradioprogram än närradio och kommersiell radio finns i 11 kap. 3 § 3.

Ovan nämnda bestämmelser hade sin motsvarighet i 3 kap. 2 § 3 den tidigare radio- och TV-lagen (1996:844). Möjligheten att ställa villkor motsvarades av en rättighet i 3 kap. 6 § i den lagen, enligt vilken ett tillstånd som meddelats av regeringen innebar rätt att samtidigt sända det antal program i varje område under den del av dygnet som angavs i tillståndet. Som framgår av förarbetena till den tidigare lagen skulle med begreppet program förstås det som i dagligt tal kallas kanal (se prop. 1995/96:160 s. 163 och s. 167). När den tidigare radio- och TV-lagen ändrades den 1 februari 2008 ersattes begreppet program i

rättighetsbestämmelsen 3 kap. 6 § med programtjänster. Bestämmelsen delades samtidigt upp i två bestämmelser, en för tv och en för ljudradio, 3 kap. 2 och 6 §§. Ändringen från program till programtjänster innebär ingen förändring i sak (prop. 2007/08:8 s. 8 f. och s. 64). Enligt motsvarande bestämmelser i 4 kap. 4 § respektive 11 kap. 2 § i den nuvarande radio- och tv-lagen innebär ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv rätt att i varje område samtidigt sända det antal programtjänster som tillståndet avser under den del av dygnet som anges i tillståndet. Begreppet programtjänst definieras i 3 kap. 1 § 12 som ”ett samlat utbud av ljudradio- eller tv-program eller sökbar text-tv som sänds under en gemensam beteckning”.

I villkorsbestämmelserna i 4 kap. 9 § 3 respektive 11 kap. 3 § 3 har inte motsvarande ändring från program till programtjänst gjorts. Det förefaller, mot bakgrund av ovanstående, klart att det som avses i 4 kap. 9 § 3 respektive 11 kap. 3 § 3 är programtjänster, dvs. att tillstånd får förenas med villkor om skyldighet att samtidigt sända ett visst minsta antal programtjänster i varje område.

Begreppet program används i ytterligare några bestämmelser där det på likartat sätt framgår av sammanhanget att det är programtjänster som avses. Det gäller 4 kap. 7 § om tillstånd begränsat till vidareändning, bestämmelsen om annonssignatur i 8 kap. 5 § andra stycket, underrubriken till 9 kap. 1 § om vidareändningsplikt i kabelnät samt 13 kap. 9 § 1 om villkor för analog kommersiell radio.

Mot bakgrund av det ovan anförda föreslås i denna promemoria att begreppet program ersätts med begreppet programtjänster i följande bestämmelser i radio- och tv-lagen: 4 kap. 7 § och 9 § 3, rubriken till 9 kap. 1 § samt 11 kap. andra stycket 3 § 3. I 8 kap. 5 § tredje stycket ändras formuleringen sändningar av program till endast sändningar. Någon ändring i sak av de aktuella bestämmelserna är inte avsedd.

6.2 Användningen av vissa andra begrepp i lagen

När den nya radio- och tv-lagen tillkom gjordes en översyn av den tidigare radio- och tv-lagens struktur och överskådlighet. Bestämmelserna som gäller både ljudradio och tv återfinns i en avdelning och bestämmelserna som specifikt gäller tv och de som specifikt gäller ljudradio återfinns i separata delar av lagen.

Användningen av olika begrepp i lagen är dock inte helt konsekvent utan för att detta ska bli fallet krävs att en del begrepp byts ut. Begreppet *ljudradioprogram* bör därför bytas ut till begreppet *ljudradio* i 10 kap. 1 §, rubriken till 11 kap., 11 kap. 1 § första stycket och 4 § första stycket, 14 kap. 1 och 7 §§, 18 kap. 1 § och 2 § första och tredje styckena samt 19 kap. 1 § tredje stycket. Begreppet *närradioprogram* i 12 kap. 2 § första stycket bör av samma skäl bytas ut mot begreppet *närradio*. Vidare bör begreppet *tv-program* bytas ut mot begreppet *tv* i 16 kap. 7 §.

6.3 Tillstånd att sända kommersiell radio kan inte överlåtas till stat, landsting eller kommun

Förslag: Överlåtelse av ett tillstånd att sända digital kommersiell radio till stat, landsting eller kommun får inte medges.

Skälen för förslaget: Myndigheten för radio och tv ska ge sitt godkännande till att en överlåtelse av ett tillstånd att sända digital kommersiell radio får ske, 13 kap. 28 § radio- och tv-lagen. Stat, landsting och kommuner får inte inneha tillstånd att sända digital kommersiell radio, 13 kap. 23 § andra stycket.

I förtydligande syfte bör det anges i lagen att inte heller överlåtelse av tillstånd att sända digital kommersiell radio får ske till dessa subjekt. Detta bör göras genom en hänvisning i bestämmelsen i 13 kap. 28 § till 13 kap. 23 § där det anges att stat, landsting eller kommun inte får inneha tillstånd att sända digital kommersiell radio.

7 Ikraftträdande och konsekvenser av förslagen

7.1 Ikraftträdande

Förslag: Ändringarna i radio- och tv-lagen ska träda i kraft den 1 januari 2013.

Skälen för förslaget: De författningsändringar som föreslås bör kunna träda i kraft den 1 januari 2013.

Förslagen kräver inte några övergångsbestämmelser.

7.2 Konsekvenser av förslagen

7.2.1 Konsekvenser för staten

Förslaget om att radio- och tv-lagens (2010:696) bestämmelser om krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska gälla även för trådsändningar innebär att Myndigheten för radio och tv får delvis utökade arbetsuppgifter. Myndigheten ansvarar dock redan enligt gällande regler för beslut som rör tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning av tv-

sändningar i marknätet eller via satellit. Myndigheten har i juni 2011 fattat beslut som rör sådana sändningar. Myndigheten bör kunna utgå från detta arbete och kostnaderna för de utökade arbetsuppgifterna bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Övriga förslag i denna promemoria väntas inte få några ekonomiska eller andra konsekvenser för staten.

7.2.2 Konsekvenser för företagen

Förslaget om att radio- och tv-lagens bestämmelse om krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska gälla även för trådsändningar kan leda till en viss kostnadsökning för berörda företag. Det är inte möjligt att i dag till fullo uppskatta kostnaderna. Dessa bör dock bli begränsade eftersom ett genomförande av skyldigheten kommer att ske successivt och med beaktande av företagens finansiella förutsättningar och den tekniska utvecklingen.

Förslaget att det ska vara tillåtet med annonsavbrott som är kortare än en minut vid direktsändningar av sportevenemang och undantagsvis i andra fall kan förväntas leda till ökade intäkter för programföretagen.

Övriga förslag bedöms inte få några konsekvenser för företagen.

7.2.3 Övriga konsekvenser

Förslagen i denna promemoria bedöms inte få några påtagliga konsekvenser när det gäller den kommunala självstyrelsen, brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet, för sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, för små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt i förhållande till större företags, för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för möjligheterna

att nå de integrationspolitiska målen. Förslagen bedöms inte heller medföra några konsekvenser för miljön.

8 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

1 kap. 3 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 3. Ändringen innebär att lagens bestämmelser om överlåtelse av tillstånd att sända tv och sökbar text-tv, samt om avgifter för den som ansöker om sådant tillstånd eller om medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd, gäller även för den som står under en annan EES-stats jurisdiktion. Vidare har redaktionella ändringar, som inte innebär någon ändring i sak, gjorts i paragrafen.

4 kap. 7 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Ändringen innebär att begreppet *program* ersätts med begreppet *programtjänster*. Vidare har en redaktionell ändring gjorts i paragrafen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

4 kap. 9 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Ändringen innebär att begreppet *program* ersätts med begreppet *programtjänster* i punkten 3 och innebär ingen ändring i sak.

5 kap. 12 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 1. Ändringen innebär att lagens krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska gälla även för tv-sändningar och sökbar text-tv som sker genom tråd.

8 kap. 2 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 2. Ett andra och tredje stycke har lagts till.

I *andra stycket* stadgas att undantag från huvudregeln i första stycket, att annonsavbrott måste vara minst en minut efter det att annonssignaturen enligt 5 § har räknats bort, får göras i direktsända sportevenemang.

I *tredje stycket* anges att annonsavbrott kortare än en minut, efter det att annonssignaturen enligt 5 § har räknats bort, får göras även i andra sändningar än direktsändningar av sportevenemang om det föreligger synnerliga skäl. Ett exempel på en sändning där detta kan vara tillåtet är direktsändning av en valvaka, som inte går att planera, och där annonsavbrotten i sändningen behöver vara kortare än en minut för att tittarna inte ska missa någon information av avgörande betydelse.

8 kap. 5 §

I *andra stycket* har en ändring av redaktionell karaktär gjorts.

Rubriken närmast före 9 kap. 1 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Begreppet *program* har ersatts med begreppet *programtjänst*. Någon ändring i sak är inte avsedd.

10 kap. 1 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Ändringen innebär att begreppet *ljudradioprogram* har ersatts med begreppet *ljudradio* och innebär ingen ändring i sak.

Rubriken till 11 kap.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. I rubriken har begreppet *andra ljudradioprogram* ersatts med begreppet *annan ljudradio*. Någon ändring i sak är inte avsedd.

11 kap. 1 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 3. Ändringen i *första stycket* innebär att regeringen får besluta att reglerna om programinnehåll i 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på ett företag som, med stöd av tillstånd, sänder ljudradio till utlandet från Sverige. Vidare har begreppet *ljudradioprogram* ersatts med begreppet *ljudradio*. Denna ändring innebär ingen ändring i sak.

11 kap. 3 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Begreppet *program* har ersatts med begreppet *programtjänster*. Någon ändring i sak är inte avsedd.

11 kap. 4 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 5 och 6. Regeln i *andra stycket* att ett tillstånd som har beviljats för en tid av minst fyra år förlängs på oförändrade villkor under vissa angivna förutsättningar har avskaffats. Begreppet *ljudradioprogram* har i *första stycket* ersatts av begreppet *ljudradio*. Denna ändring innebär ingen ändring i sak.

12 kap. 2 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Begreppet *närradioprogram* har i *första stycket* ersatts med begreppet *närradio*. Någon ändring i sak är inte avsedd.

13 kap. 28 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Ändringen innebär en hänvisning till 13 kap. 23 § i dess helhet. Detta får till följd att Myndigheten för radio och tv inte får medge att ett tillstånd att sända digital kommersiell ljudradio överläts till stat, landsting eller kommun. Detta är i linje med principen att dessa subjekt inte ska kunna inneha tillstånd att sända sådan radio (se 13 kap. 23 § andra stycket).

14 kap. 1 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Begreppet *ljudradioprogram* har ersatts med begreppet *ljudradio*. Ändringen innebär ingen ändring i sak.

14 kap. 7 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Begreppet *ljudradioprogram* har ersatts med begreppet *ljudradio*. Ändringen innebär ingen ändring i sak.

Rubriken närmast före 16 kap. 7 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. I rubriken har begreppet *tv-program* ersatts med *tv*. Någon saklig ändring är inte avsedd.

16 kap. 7 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Begreppet *tv-program* har ersatts med begreppet *tv* i *första stycket*. Ändringen innebär ingen ändring i sak.

18 kap. 1 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Begreppet *ljudradioprogram* har ersatts med begreppet *ljudradio*. Detta innebär ingen ändring i sak.

18 kap. 2 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Begreppet *ljudradioprogram* har ersatts med begreppet *ljudradio*. Någon ändring i sak är inte avsedd.

19 kap. 1 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Begreppet *ljudradioprogram* har ersatts med begreppet *ljudradio* i *tredje stycket*. Någon ändring i sak är inte avsedd.